

Mattilsynet
Postboks 383
2381 Brumunddal

42

Gildeskål Kommune Avdeling for Landbruk
Postboks 54
8138 INNDYR

TILSYNSRAPPORT MED VEDTAK - ETTER TILSYN MED STORFEHOLD

Vedlagt følger dokument fra Mattilsynet.

Har du spørsmål kan du kontakte oss ved å sende e-post til postmottak@mattilsynet.no eller ringe 22 40 00 00.

Sandhornøy gård AS v/ Jørgen Andre Pedersen
Breivika
8130 SANDHORNØY

Deres ref:
Vår ref: 2016/098986
Dato: 06.06.2016
Org.nr: 985399077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet

TILSYNSRAPPORT MED VEDTAK - ETTER TILSYN MED STORFEHOLD

Mattilsynet gjennomførte 02.05.2016 inspeksjon hos Sandhornøy gård AS v/ Jørgen Andre Pedersen.

Tilsynet omfattet

- Storfehold, Produsentnummer 1838022018

Brev med varsel om vedtak ble oversendt 26.05.16. Vi har ikke mottatt uttalelse til varslene, og de fattes herved.

Grunnet tidspunkt for utsendelse av brev er fristene forlenget.

Vi har fattet følgende vedtak:

Vedtak om pålegg

Produsent skal tilpasse dyretallet i bingene slik at arealkravene og liggeplasskravene etterleves.

Dokumenteres med skriftlig redegjørelse med oversikt over areal (liggeplass, eteplass og gangplass), antall dyr og størrelse på disse.

Bilder av liggeplassene skal sendes inn.

Vedtaket er fattet med hjemmel i forskrift om hold av storfe § 22 Oppstalling

Vi har observert:

2 av 3 binger i den gamle delen av fjøset hadde bare spaltegulv. Den tredje hadde gummimatter inne ved veggen på en langside, men det var ikke plass til at alle kunne ligge samtidig. Det var for trangt i disse bingene.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Forskrift om hold av storfe § 22. Oppstalling sier bl.a: Storfe skal ha adgang til en bekvem, tørr, ren og trekkfri liggeplass.

Veileder til forskrift om hold av storfe utdyper: Belegningsgraden skal ikke være større enn at alle dyr kan ligge på liggeplassene samtidig. Se Tabell 6 i veilederen (vedlegg) for krav om areal for liggeplass (merk at totalarealet også må omfatte ete og gangareal i tillegg).

Kviger opp til 2 mnd før kalving i bygg som var i bruk til storfe før forskriftens ikrafttredelse 22.04.2004 og okser over 6 mnd kan oppstalles på fullspaltegulv i binger.

Det er likevel krav om bekvem og trekkfri liggeplass for disse, noe som vil være en utfordring ved oppstalling på fullspaltegulv. For å sikre dyrevelferden og oppfyllelse av disse kravene, anbefales det derfor at alle dyrene gis tilgang på liggeplass med tett gulv. For å sikre drenering kan liggeplassen ha helling på 5-10%.

I nybygg (tatt i bruk etter 22.04.2004) skal alle hunddyr ha tilgang på liggebås eller liggeareal med tett gulv.

Kviger som er vant til å ligge på spaltegulv vil ofte fungere dårlig som voksne i løsdriftssystemer (spalteliggere). Tidlig læring og tilvenning er særlig viktig i systemer med liggebås. Også av denne grunn frarådes det å ha kviger i systemer med fullspaltegulv.

For å sikre at regelverket etterleves fattes med dette vedtak om pålegg.

Frist for gjennomføring:

24.06.2016

Vedtak om pålegg

Produsent skal etablere rutiner for daglig renhold av drikkekarene.

Dokumenteres med skriftlig redegjørelse og bilder av drikkekarene 2 ganger i uka i uke 22, 23 og 24.

Vedtaket er fattet med hjemmel i forskrift om hold av storfe § 21 Fôr og vann, jf Forskrift om

Vi har observert:

Drikkekar i bingene.

Drikkekarene som står midt i bingen var fylt med silo.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Forskrift om hold av storfe § 21. Fôr og vann sier: Storfe skal ha tilgang på tilstrekkelige mengder drikkevann av akseptabel bakteriologisk og kjemisk kvalitet.

Veileder til forskrift om hold av storfe utdyper: Drikkevannsinneledningene skal være rene og vedlikeholdte.

Produsenten ble spurt om rutiner for renhold av drikkekarene, han oppgav å ikke ha faste rutiner. Når drikkekarene blir stående med gamle fôrrester og bunnslam, gir det ikke dyrene tilgang på drikkevann av god kvalitet.

Mattilsynet vurderer at det må etableres rutiner slik at drikkekarene holdes rene og regelverket etterleves.

Frist for gjennomføring:

24.06.2016

Vedtak om pålegg

Produsent skal registrere og oppdatere alle hendelser i dyreholdet til Husdyrregisteret.

Vedtaket er fattet med hjemmel i forskrift om sporbarhet og merking av storfe mv. § 11 Utfyllende nasjonale bestemmelser om rapportering , jamfør Forskrift om sporbarhet og merking av storfe §35.

Vi har observert:

Husdyrregisteret var ikke oppdatert på inspeksjonstidspunktet. Dyr som stod i registeret var ikke på gården. På gården stod det ca 186 individer, i Husdyrregisteret var det registrert 113. I Minst 20 individer var ikke merket med øremerker, og flere dyr hadde bare ett øremerke.

Mattilsynet vurderer dette slik:

I henhold til sporbarhetsforskriften skal dyreholder sørge for at alle forflytninger av dyr til og fra driftsenheten og alle fødsler og dødsfall av dyr på driftsenheten blir rapportert til Mattilsynet. Denne rapporteringen skal gjøres innen 7 dager etter at hendelsen fant sted.

Rapportering av fødsel av dyr på driftsenheten skal gjøres innen 7 dager etter at dyret ble merket.

Målet med husdyrregisteret er at det skal være det overordna registeret for storfe som kan gi informasjon til alle brukere, både dyreeier, mottaker av slakt og melk, kjøpere av livdyr og Mattilsynet. Ved utbrudd av alvorlige smittsomme dyresykdommer eller matbårne sykdommer hos mennesker, vil opplysningene i Husdyrregisteret kunne være avgjørende for hvor raskt man klarer å finne smitekilden og dermed få begrenset utbruddet.

I slike tilfeller er det gjerne den siste tidens hendelser som er viktige for smittesporing.

Siden du ikke har et oppdatert Husdyrregister overholder du ikke kravene i regelverket. Dette er ikke tilfredsstillende når det gjelder å sikre sporbarhet. Det skal være samsvar mellom dyr som er i dyreholdet og dyr som er registrert i Husdyrregisteret. Vi har derfor funnet det nødvendig å fatte vedtak om pålegg.

Frist for gjennomføring:

24.06.2016

Vedtak om pålegg

Dyreeier pålegges å få utført en gjennomgang av klauvene til dyrene og få gjennomført klauvskjæring på de som har behov for behandling.

Dokumenteres med bekreftelse fra klauvskjærer.

Vedtaket er fattet med hjemmel i forskrift om hold av storfe § 19 Klauvstell

Vi har observert:

Produsent oppgav å heller sende dyrene til slakt enn å få utført klauvstell. Det ble oppgitt at en nabo hadde beskjært en avlsokse i 2015.

Det ble under inspeksjonen observert flere dyr som hadde lange klauver, hvorav flere var begynt å vri seg innover.

Mattilsynet vurderer dette slik:

I forskrift om hold av storfe, § 19 står det at dyrenes klauver skal undersøkes regelmessig og beskjæres på en kyndig måte ved behov.

Forvokste klauver fører til feilbelastninger og smerter. God klauvhelse er viktig for dyrenes velferd. Smerter i klauvene kan medføre halthet, økt liggetid og redusert næringsopptak. For å sikre at regelverket etterleves fatter vi vedtak om pålegg om klavgjennomgang og evt beskjæring.

Frist for gjennomføring:

27.06.2016

Vedtak om pålegg

Produsent pålegges å opprette rutiner for daglig skraping av liggeplassene til ungdyrene, og å bruke strø på alle liggeplasser/liggebåser.

Dokumenteres med skriftlig redegjørelse og bilder av liggeplassene to ganger i uken i uke 23, 24 og 25.

Vedtaket er fattet med hjemmel i forskrift om hold av storfe § 20 Renhold

Vi har observert:

I den store ungdyrbingen den store delen av fjøset var det store mengder avføring på liggeplassen. Liggeplassen i bingene med ungdyr i den gamle delen av fjøset var også dekket med avføring. Det var brukt strø i kalvegjemmene, men ikke i liggebåsene.

Mattilsynet vurderer dette slik:

I § 17 i holdforskriften for storfe er det krav om at storfe skal gis godt og regelmessig stell, herunder holdes rene.

Videre står det i § 20 at det skal være godt renhold i alle husdyrrom, og utgjødsling skal skje hver dag. Kravet om daglig utgjødsling gjelder ikke dyr som går på talle eller djupstrø.

Strø skal brukes i nødvendig utstrekning for å holde dyra tørre og rene.

Mattilsynet vurderer ut fra de observasjoner som ble gjort at det ikke er rutiner for å skrape liggeplassene/bingene hos ungdyrene. Ungdyrene bar preg av at renholdet har vært mangelfullt over tid. God dyrevelferd krever at man gir dyrene godt og regelmessig stell, noe som innebærer at det må skrapes og brukes tilstrekkelig med strø slik at dyrene kan legge seg tørt og rent.

Mattilsynet vurderer at dette er brudd på regelverket og fatter derfor vedtak om å pålegge tiltak som skal være gjennomført innen en bestemt frist.

Frist for gjennomføring:

24.06.2016

Vedtak om pålegg

Produsent skal sørge for at det gjennomføres faglig kontroll av det elektriske anlegget og at evt feil blir rettet opp.

Dokumenteres med kopi av kontrollskjema fra elektriker.

Vedtaket er fattet med hjemmel i forskrift om hold av storfe § 16 Brannsikring

Vi har observert:

Produsent oppgav at det var ca 3 år siden sist el-sjekk.

Mattilsynet vurderer dette slik:

For å sikre at regelverket etterlevs og dokumentasjon sendes inn, fatter Mattilsynet vedtak om pålegg.

Frist for gjennomføring:

23.09.2016

Vedtak om pålegg

Produsent skal merke alle dyr som mangler øremerker slik at disse har ett godkjent merke i hvert øre.

Vedtaket er fattet med hjemmel i forskrift om sporbarhet og merking av storfe mv. § 3 Utfyllende nasjonale bestemmelser om frist for merking av dyr som fødes i Norge , jamfør forskrift om sporbarhet og merking av storfe mv §35

Vi har observert:

Det var over 20 dyr som ikke var merket på inspeksjonstidspunktet og flere dyr hadde bare ett øremerke.

Observasjonen gjelder 20 dyr.

Mattilsynet vurderer dette slik:

I henholdt til sporbarhetsforskriften skal storfe merkes innen de er 20 dager gamle. Det er nødvendig for å sikre riktig identifikasjon. Dersom et dyr mister et øremerke, må det bestilles erstatningsmerke som inneholder samme opplysninger som det opprinnelige merket. Opplysningene på øremerkene skal sikre identifikasjon av dyrene og det er derfor svært viktig at man fortløpende erstatter merker som faller ut.

I ditt dyrehold stod det på inspeksjonstidspunktet over 20 individer som manglet begge øremerker. Disse dyra er dermed ikke identifiserbare. Tilfredsstillende identifikasjon er helt nødvendig for å sikre sporbarheten. Alle produkter fra dyr skal kunne spores tilbake i alle ledd. Dette er viktig i tilfeller der det blir nødvendig med rask tilbaketrekning av næringsmidler. Sporbarheten er ikke ivaretatt i dette dyreholdet.

For å sikre at du merker dyrene i henhold til kravene har vi derfor funnet det nødvendig å fatte vedtak om pålegg.

Frist for gjennomføring:

24.06.2016

Vedtak om pålegg

Kopi/bilder av dyreholdjournal for 2015 og 2016 skal sendes til marte.finnvik.solli@mattilsynet.no

Vedtaket er fattet med hjemmel i forskrift om sporbarhet og merking av storfe mv. § 18 Utfyllende nasjonale bestemmelser om oppbevaring av registeret

Vi har observert:

Produsent oppgav å ha perm med individkort og oppføringer av hendelser hjemme.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Forskrift om sporbarhet og merking av storfe og storfekjøtt mv § 18. Utfyllende bestemmelser om oppbevaring av registeret sier at registeret (dyreholdjournal) skal oppbevares av dyreholder i minimum 10 år og kunne fremvises for Mattilsynet på anmodning.

Produsenten oppgav å ha permen(e) for siste år hjemme.

Mattilsynet fatter vedtak om pålegg for å sikre at kopi/bilder av journalen sendes inn.

Frist for gjennomføring:

24.06.2016

Se vedlegg til tilsynsrapport.

Med hilsen

Arnt Inge Berget
avdelingssjef

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*

Kopi til:

Roy Ole Rognan, 8145 STORVIK

Gildeskål Kommune Avdeling for Landbruk, Postboks 54, 8138 INNDYR

Fylkesmannen i Nordland Landbruks- og reindriftsavdelingen, Postboks 1405, 8002 BODØ

Vedlegg:

Vedlegg til tilsynsrapport

Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak

Tilbakemeldingsskjema i forbindelse med vedtak

VEDLEGG TIL TILSYNSRAPPORT

Hjemmel for tilsyn

Mattilsynet har i henhold til matloven § 23 / dyrevelferdsloven § 30 / dyrehelsepersonelloven / forskrift om omsetning av reseptfrie legemidler § 18 hjemmel til å føre tilsyn og fatte vedtak for gjennomføring av bestemmelser gitt i medhold av loven / forskriften

Klagerett

Det er klagerett på enkeltvedtak. Fristen for å klage er tre uker etter at dere har mottatt informasjon om vedtaket, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Dere finner mer informasjon om klageretten i vedlegget Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak.

Gebyr ved oppfølgingstilsyn:

Dersom Mattilsynet må gjennomføre et nytt fysisk tilsynsbesøk for å kontrollere at vedtak er etterkommet, vil det bli ilagt et gebyr på kr 2200,-. Krav om gebyr er hjemlet i forskrift 22. desember 2008 nr. 1621 om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften) § 1, jf. kontrollforordningen artikkel 28, jf. forskrift 28. januar 2004 nr. 221 om avgifter og gebyr i matforvaltningen § 15a.

Aktuelt regelverk:

- Lov 19. des. 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv (matloven)
- FOR 2010-07-09 nr 1131: Forskrift 9. jul. 2010 nr. 1131 om sporbarhet og merking av storfe og storfekjøtt mv (forskrift om sporbarhet og merking av storfe mv.)
- FOR 2006-07-03 nr 885: Forskrift 3. jul. 2006 nr. 885 om velferd for produksjonsdyr (forskrift om velferd for produksjonsdyr)
- Lov 19. jun. 2009 nr. 97 om dyrevelferd (dyrevelferdsloven)
- FOR 2004-04-22 nr 665: Forskrift 22. apr. 2004 nr. 665 om hold av storfe (forskrift om hold av storfe)

Vi har registrert brudd på følgende krav i regelverket:

- Forskrift om hold av storfe § 22 Oppstalling
- Forskrift om hold av storfe § 21 Fôr og vann
- Forskrift om sporbarhet og merking av storfe mv. § 11 Utfyllende nasjonale bestemmelser om rapportering
- Forskrift om hold av storfe § 19 Klauvstell
- Forskrift om sporbarhet og merking av storfe mv. § 19 Krav til opplysninger i registeret
- Forskrift om hold av storfe § 20 Renhold
- Forskrift om sporbarhet og merking av storfe mv. § 3 Utfyllende nasjonale bestemmelser om frist for merking av dyr som fødes i Norge

Avsender	Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak (Forvaltningsloven § 27)	
Mattilsynet Avdeling Salten Felles postmottak, Postboks 383 2381 Brumunddal		
Mottaker (navn og adresse)	Dato	Klageinstans
Sandhornøy gård AS v/ Jørgen Andre Pedersen Breivika 8130 SANDHORNØY	06.06.2016	Mattilsynet, hovedkontoret

Denne meldingen gir viktige opplysninger hvis De ønsker å klage over vedtak De har fått underretning om.

Klagerett	De har rett til å klage over vedtaket.
Hvem kan De klage til	Klagen skal først sendes til avsenderen av denne meldingen. Dersom dette organet ikke endrer vedtaket som følge av klagen, vil den bli sendt videre til klageinstansen for avgjørelse.
Fristen til å klage	Klagefristen er 3 uker fra den dag dette brevet ble mottatt. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristen løper ut. Dersom De klager så sent at det kan være uklart for oss om De har klaget i rett tid, bes De oppgi dato når denne meldingen ble mottatt. Dersom klagen blir sendt for sent, er det adgang til å se bort fra den. Om De har særlig grunn til det, kan De likevel søke om å få forlenget klagefristen. De bør da i tilfelle nevne grunnen til forsinkelsen.
Rett til å kreve begrunnelse	Dersom De ikke allerede har fått begrunnelse for vedtaket, kan De sette fram krav om å få det. Slikt krav må settes fram i løpet av klagefristen. Klagefristen blir i så fall avbrutt, og ny frist begynner å løpe fra det tidspunkt De mottar begrunnelsen.
Klagens innhold	Klagen skal nevne det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. De bør også nevne Deres begrunnelse for å klage og eventuelle andre opplysninger som kan ha betydning for vurderingen av klagen. Klagen må undertegnes.
Utsetting av vedtaket	Selv om De har klagerett, kan vedtaket vanligvis gjennomføres straks. De har imidlertid adgang til å søke om å få utsatt iverksettingen av vedtaket inntil klagefristen er ute eller klagen er avgjort
Rett til å se sakens dokumenter og til å kreve veiledning	Med visse begrensninger har De rett til å se dokumentene i saken, jf fvl §§ 18 og 19. De må i tilfelle vende Dem til det forvaltningsorgan som har sendt denne meldingen. Der kan De også få nærmere veiledning om adgangen til å klage, om fremgangsmåten ved klage og om reglene for saksbehandlingen ellers.
Kostnader ved klagesaken	De kan søke om å få dekket utgifter til nødvendig advokatbistand etter reglene om fritt rettsråd. Her gjelder imidlertid normalt visse inntekts- og formuesgrenser. Fylkesmannens kontor eller vedkommende advokat kan gi nærmere veiledning. Det er også særskilt adgang til å kreve dekning for vesentlige kostnader i forbindelse med klagesaken, for eksempel til advokatbistand. Dersom vedtaket er blitt endret til gunst for klageren, er det etter fvl § 36 også adgang til å søke dekning for vesentlige kostnader i forbindelse med saken. Klageinstansen vil om nødvendig orientere Dem om retten til å kreve slik dekning for sakskostnader.
Klage til Sivilombudsmannen	Det er også mulig å klage til Stortingets ombudsmann for forvaltningen (Sivilombudsmannen).

Mattilsynet Avdeling Salten
v/ Marte Finnvik Solli
Felles postmottak, Postboks 383
2381 Brumunddal

Deres ref:
Vår ref:
Dato:
Org.nr:

TILBAKEMELDING OM OPPFYLT VEDTAK (UTFØRTE TILTAK)

Det vises til vedtak fra Mattilsynet, Avdeling Salten gitt i rapport datert 06.06.2016 med saksnummer 2016/098986.

Tilbakemelding gjelder: Sandhornøy gård AS v/ Jørgen Andre Pedersen

Her gis en beskrivelse av tiltak som er utført.

Eventuelt ytterligere opplysninger, som for eksempel kopi av utfylt avviksskjema, gis i vedlegg.

Vedtak	Frist for gjennomføring	Beskrivelse av utført tiltak
Produsent pålegges å opprette rutiner for daglig skraping av liggeplassene til ungdyrene, og å bruke strø på alle liggeplasser/liggebåser. Dokumenteres med skriftlig redegjørelse og bilder av liggeplassene to ganger i uken i uke 23, 24 og 25.	24.06.2016	
Produsent skal registrere og oppdatere alle hendelser i dyreholdet til Husdyrregisteret.	24.06.2016	
Dyreeier pålegges å få utført en gjennomgang av klauvene til dyrene og få gjennomført klauvskjæring på de som har behov for behandling. Dokumenteres med bekreftelse fra klauvskjærer.	27.06.2016	
Produsent skal etablere rutiner for daglig renhold av drikkekarene. Dokumenteres med skriftlig redegjørelse og bilder av	24.06.2016	

Vedtak	Frist for gjennomføring	Beskrivelse av utført tiltak
drikkekarene 2 ganger i uka i uke 22, 23 og 24.		
Kopi/bilder av dyreholdjournal for 2015 og 2016 skal sendes til marte.finnvik.solli@mattilsynet.no	24.06.2016	
Produsent skal merke alle dyr som mangler øremerker slik at disse har ett godkjent merke i hvert øre.	24.06.2016	
Produsent skal sørge for at det gjennomføres faglig kontroll av det elektriske anlegget og at evt feil blir rettet opp. Dokumenteres med kopi av kontrollskjema fra elektriker.	23.09.2016	
Produsent skal tilpasse dyretallet i bingene slik at arealkravene og liggeplasskravene etterleves. Dokumenteres med skriftlig redegjørelse med oversikt over areal (liggeplass, eteplass og gangplass), antall dyr og størrelse på disse. Bilder av liggeplassene skal sendes inn.	24.06.2016	

Sted:

Dato:

.....
 Ansvarlig for virksomheten